

לך חט"ו שיחה א'

אברהם "קיבל שכר כולם" משא"כ נח, כי לעשרה דורות מנח עד אברהם נברא שכר, כי הרע שלהם היה יכול להתברר.

איתא במסכת אבות (פ"ה): "עשרה דורות מאדם עד נח להודיע כמה ארך אפים לפניו כו' עד שהביא עליהם את מי המבול, עשרה דורות מנח ועד אברהם וכו' עד שבא אברהם וקיבל שכר כולם".

יש מפרשים את ההבדל בין נח לאברהם - שאברהם קיבל שכר כולם משא"כ נח - שזהו מפני שאברהם התפלל על אנשי דורו. אך צריך להבין איך שייך לומר שכל השכר של העשרה דורות עד נח נברא לבטלה. אלא צריך לומר שלכתחילה לא הי' להם שכר. והביאור בזה: ישנו סוג רע שאין בה טוב כלל, ואי אפשר לבררה, וא"כ לא נברא חלק בג"ע בשביל אלה שהם מבחי' זו, וזה הי' הרע די' דורות הראשונים. וישנו סוג רע שאינו רע גמור ויכול להתברר, וזהו הרע די' דורות עד אברהם ולכן אברהם הי' יכול לקבל שכר כולם.

והנה, כל אדם הוא עולם קטן, ובכל אחד ישנם ב' תקופות שמאדם ועד נח, ומנח ועד אברהם. שתחילה צריך להיות "הביא עליהם את מי המבול" - ביטול הענינים הבלתי רצויים, אך אח"כ צריך להיות העבודה ד"אתהפכא חשוכא לנהורא" שפועל קיום בעולם - "וקיבל שכר כולם".